

се бѣха отворили на булеваря на Инвалидите въ Люксембургската градина и по други мяста; 258 ковачници работяха подъ прѣглѣдът на най добрите мастори въ Парижъ: тѣ изработваха до хиляда пушки въ денъ. Непрѣкъснато постъпваха доброволни пожъртвувания отъ коне за ъздение и за товаръ и оржакие.

Такива бѣха материалните среѣствата. Колкото се отнася до нравствените въздѣйствия тѣ бѣха слѣдующи: за отличившите се обявяваше въ особено постановление, като заслуживши на отечеството; имената на войниците и офицери, които геройски умираха, се записваша въ Пантеона; тѣзи които се отличаваха въ боя получаваха почетна сабя. Публичното прочитание въ Конвента отчетите отъ бойното поле и членовете печатани въ вѣстника „Зашитникъ на отечеството“ като распространяваха свѣдения за подвигите, поддържаха благородния духъ на съревнованието и на гражданската доблестъ; депутатите командирани при армията, съ своите обширни пълномощия, които се простираха и върху главното военно началство, прѣдвардаваха развитието на милитаризма, а чрезъ своята готовност да сподѣлятъ трудовете и военните опасности високо поддържаха знамето на Народното Събрание.

„Тие огромни сили и среѣствата употребени за да ги турятъ въ дѣйствие, сѫ най-удивителния и смѣлъ замисълъ, който историята ни е прѣдала“, казва единъ роялистски писателъ (Фонтенъ Дезодоаръ).

Нека да видимъ и резултатите.

Англичаните обсаждаха Дюнкирхенъ, воененъ портъ, на когото тѣ глѣдаха вече като на своя част отъ общата плячка. Загубата му щѣше да има неизброими послѣдствия и щѣше да прѣдизвика страшно нравствено расклещение. Среѣствата за отбрана бѣха слаби. Командантината бѣше храбрия но посрѣдственъ генералъ Хушаръ; за щастие подъ негово началство се намираха